

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/9368. számú

törvényjavaslat

**a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény
és a hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény módosításáról**

Előadó:

**Gráf József
földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter**

Budapest, 2009. április

2009. évi ... törvény
a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény és a
hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény
módosításáról

1. §

A szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Btv.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § (1) Ez a törvény szabályozza a borszőlő telepítését, művelését, kivágását, a borászati termékek előállítását, forgalomba hozatalát, nyilvántartásuk rendszerét, továbbá a szőlőtermesztéssel és bortermeléssel kapcsolatos szakigazgatási feladatokat és hatásköröket.

(2) A borászati termékekre az e törvényben, illetve e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben meghatározott eltérésekkel az élelmiszerekre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.”

2. §

A Btv. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § E törvény és e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletek vonatkozásában:

1. *házikerti szőlő*: az a borszőlővel beültetett szőlőterület, amely az 1000 négyzetmétert nem haladja meg.

2. *árutermő szőlő*: az 1000 négyzetméternél nagyobb területű borszőlővel beültetett szőlőültetvény.

3. *termőhely*: ökológiai szempontból minősített, egyértelműen körülhatárolt terület, amelyet a borszőlő termőhelyi kataszterében tartanak nyilván (a továbbiakban: termőhelyi kataszter).

4. *borvidék*: olyan termőhelyek összessége, amely több település közigazgatási területére kiterjedően hasonló éghajlati, domborzati, talajtani adottságokkal, jellemző fajtaösszetételű és művelésű ültetvényekkel, sajátos szőlő- és bortermelési hagyományokkal rendelkezik, és amelyről sajátos jellegű borászati termékek származnak; borvidékbe olyan település sorolható, amelynek a szőlő termőhelyi kataszterében nyilvántartott területe a település összes mezőgazdaságilag hasznosított területének 7%-át eléri, vagy olyan település, illetve fővárosi vagy megyei jogú városi kerület, amelynek területén borászati üzem működik.

5. *borvidéki dűlő*: borvidéki településen belül pontosan körülhatárolt, mikroökológiájában egységes termőhely, amelynek adottságai a bor karakterére jelentős hatással vannak.

6. *borszőlőfajta*: olyan szőlőfajta, amelyet borkészítés céljára osztályba soroltak.

7. *szőlőfajták osztályba sorolása*: a borszőlőfajták e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben engedélyezett vagy ideiglenesen engedélyezett kategóriába sorolása.

8. *törzsszőlő*: a szaporítóanyag-termelés céljából létesített, termőre fordulás után prebázis állomány, központi és üzemi törzsültetvény kategóriában a növénytermesztési hatóság által – a szaporítóanyagokra vonatkozó jogszabályok szerint – elismert borszőlő.

9. *kísérleti szőlő*: az osztályba sorolást megalapozó vizsgálat vagy a szőlőtermesztés fejlesztése céljából telepített borszőlő ültetvény.

10. *telepítés*: a földterület beültetése borszőlővel, ideértve a terület előkészítését, az ültetvény ápolását az ültetvény termőre fordulásáig, illetve a támrendszer létesítését is.

11. *pótlás*: a borszőlő ültetvény hiányzó tőkéi helyének beültetése, ideértve a döntést és a bujtást is.

12. *kivágás*: a borszőlő ültetvény felszámolása, amelynek során a tőkéket és a támrendszert a földterületről eltávolítják.

13. *VINGIS*: a szőlőágazati kataszterek közösségi szabályozásnak megfelelő térinformatikai rendszere, amely a kivágási-, szerkezetátalakítási és -átállítási támogatások kifizetésének, valamint az oltalom alatt álló földrajzi jelzést, illetve az oltalom alatt álló eredetmegjelölést viselő borok termőhelyei földrajzi lehatárolásának térképi ellenőrzési alapja.

14. *borászati üzem*: borászati termékek előállítására, kiszerezésére és tárolására vonatkozó működési engedéllyel rendelkező üzem.

15. *borászati termék*: a borpiac közös szervezéséről, az 1493/1999/EK, az 1782/2003/EK, az 1290/2005/EK és a 3/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2392/86/EGK és az 1493/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 29-i 479/2008/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 479/2008/EK rendelet) IV. mellékletében szereplő szőlészeti és borászati termékek, továbbá a friss borszőlő, a töppedt borszőlő és az aszúsodott borszőlő.”

3. §

A Btv. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § (1) A borszőlő termőhelyi katasztere a termőhelyek egységes nyilvántartási rendszere, amely borszőlő termesztésére való alkalmasság szempontjából ökológiailag minősített, osztályozott és lehatárolt határrészek nyilvántartása külterületi átnézeti térképeken és adatlapokon. A térképeken a környezeti tényezők alapján értékelt területeket (ökotópok) be kell határolni, és azonosító kódszámmal, valamint osztályjelöléssel kell ellátni.

(2) A borszőlő termőhelyi kataszterét e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben kijelölt szerv vezeti (a továbbiakban: termőhelyi katasztert vezető szerv).

(3) A termőhelyi kataszterbe sorolás, a kataszteri osztály módosítás, vagy a kataszterből való törlés iránti kérelmet a termőhely szerint illetékes hegyközség hegybírójához kell benyújtani. A hegybíró a kérelmet véleményével továbbítja a termőhelyi katasztert vezető szervnek. A termőhelyi katasztert vezető szerv új kataszteri besorolásról, módosításról vagy törlésről az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott szakértő szakvéleménye alapján hoz döntést.

(4) A (3) bekezdés szerinti döntést nyilvánosan közzé kell tenni a termőhely szerinti települési önkormányzat hirdetőtábláján, honlapján vagy a helyi lapban.

(5) Ha a települési önkormányzat helyi építési szabályzata a termőhelyi kataszterben nyilvántartott területet érinti, a települési önkormányzat indokolt esetben a (3) bekezdésben meghatározott eljárásban kezdeményezheti a termőhelyi kataszter módosítását, vagy a kataszterből történő törlést.

(6) Termőhelyi kataszterbe sorolás kezdeményezéséről a termőhelyi katasztert vezető szerv a termőhely szerinti települési önkormányzat jegyzőjét értesíti. A jegyző a kezdeményezést a települési önkormányzat hirdetőtábláján, honlapján vagy a helyi lapban nyilvánosan közzéteszi.

(7) Borszőlő ültetvényt telepíteni csak termőhelyi kataszterbe sorolt területen lehet.”

4. §

A Btv. 4. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, valamint a § a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A termőhelyi kataszterbe sorolt területeken gyümölcsös – a csemegeszlő telepítést kivéve –, erdő, halastó és nádas művelési ágra történő változtatás, valamint a művelés alól történő kivétel csak az illetékes hegyközség hozzájárulásával lehetséges. Erdő telepítéséhez 0,5 ha-nál nem kisebb területen, az ingatlan határától legalább 10 méteres védősáv megtartásával, gyümölcsös telepítéséhez 0,5 ha-nál nem kisebb területen, az ingatlan határától legalább 5 m-es védősáv megtartásával adható hozzájárulás.

(3) Amennyiben a hegybíró megállapítja, hogy a hegyközség hozzájárulása nélkül került sor a termőhelyi kataszterbe sorolt területen erdő telepítésére vagy halastó, nádas létesítésére, kezdeményezi az arra jogosult szervnél az eredeti állapot helyreállításának elrendelését.”

5. §

A Btv. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) Ártermő szőlőültetvény létesítésére és pótlására az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott, engedélyezettként osztályba sorolt borszőlőfajta használható fel.

(2) A Szőlőfajta Használati Bizottság (a továbbiakban: SZHB) a borkészítésre alkalmas fajták engedélyezett vagy ideiglenesen engedélyezett osztályba sorolására javaslatot tesz. Az SZHB tagjait az agrárpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) kéri fel, és a tagok kétharmadát a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa jelöli.

(3) Az osztályba sorolást megalapozó kísérleti és törzsszlő létesítésére bármely fajta szaporítóanyaga felhasználható, amely

- a) a Nemzeti Fajtajegyzékben vagy a Közösségi Fajtajegyzékben szerepel, vagy
- b) állami elismerésre bejelentett és egyedi szaporítási engedéllyel rendelkezik.

(4) Az a borszőlőfajta sorolható osztályba engedélyezett fajtaként, amely

- a) államilag elismert,

b) a Nemzeti Fajtajegyzékben, illetve a Közösségi Fajtajegyzékben szerepel, vagy

c) állami elismerésre bejelentett és egyedi szaporítási engedéllyel rendelkezik.

(5) Ideiglenesen engedélyezett borszőlőfajtaként kell osztályba sorolni azt a borszőlőfajtát, amely már nem telepíthető.”

6. §

A Btv. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § (1) Árutermő, törzs- és kísérleti célú borszőlőt telepíteni, illetve kivágni a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv engedélyével lehet. A telepítéskori tőkeszám 25%-ot meghaladó hiányának pótlása, vagy az ültetvény más fajtára történő cseréje esetén a telepítésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Az engedélyezési eljárás részletes szabályait az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet tartalmazza.

(2) Az engedély iránti kérelmet hegyközségi településen a hegybíróhoz, nem hegyközségi településen az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott hegyközségi település hegybírájához kell benyújtani, aki azt javaslatával együtt 8 munkanapon belül továbbítja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az engedélyekről nyilvántartást vezet, amelyből havonta adatot szolgáltat a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv részére, amely rögzíti azokat a VINGIS-ben.”

7. §

A Btv. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § (1) Telepítés vagy kivágás esetén annak megtörténtét az engedélyes 10 munkanapon belül köteles az ültetvény fekvése szerint illetékes hegybíró részére írásban bejelenteni. A hegybíró a bejelentést 8 munkanapon belül továbbítja a növénytermesztési hatóság részére.

(2) A bejelentés alapján a művelettel érintett területet a növénytermesztési hatóság ellenőrzi. Az ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvet megküldi a hegybíró, valamint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv részére.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a jegyzőkönyv alapján az újratelepítési jogok nyilvántartásából telepítés esetén törli a felhasznált újratelepítési jogot, kivágás esetén a nyilvántartáson átvezeti a keletkezett újratelepítési jogot.

(4) A telepítés, illetve a kivágás tényét a hegybíró a borszőlőültetvény kataszterébe bejegyzi, és a kataszterből adatot szolgáltat az illetékes hegyközségi tanácsnak. A hegyközségi tanács a hegybírótól kapott adatokat megküldi a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának.”

8. §

A Btv. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § (1) Magyarországon az 1996. május 1. és 2004. április 30. között engedéllyel végzett ültetvénykivágások alapján újratelepítési jog áll fenn. A kivágási engedéllyel rendelkező újratelepítési jogát 2010. július 31-ig használhatja fel. Az ezen időszak alatt fel nem használt újratelepítési jogok a telepítési jogtartalékba kerülnek. A telepítési jogtartalékról a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv nyilvántartást vezet.

(2) 2004. május 1-je után engedéllyel végzett ültetvénykivágás alapján újratelepítési jogot szerző és kivágási engedéllyel rendelkező személy újratelepítési jogát a kivágástól számított nyolcadik borpiaci év (augusztus 1-július 31.) végéig jogosult felhasználni. Az ezen időszak alatt fel nem használt újratelepítési jogok a telepítési jogtartalékba kerülnek. Az újratelepítési jogra, az új telepítési jogra, valamint a telepítési jogtartaléokra vonatkozó részletes szabályokat az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet határozza meg.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott újratelepítési jogok nyilvántartásában szereplő újratelepítési jog fajtakísérleti célra térítés nélkül adható.”

9. §

A Btv. 11. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A borszőlő ültetvénykatasztere valamennyi árutermő szőlő tekintetében tartalmazza az ültetvények azonosító adatait (település, helyrajzi szám, területnagyság), az ültetvény használójának nevét, lakcímét, illetve székhelyét, adószámát, adóazonosító jelét, hegyközségi kódszámát és a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által adott regisztrációs számát.”

10. §

A Btv. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § A borszőlő ültetvénykataszterét a hegybíró vezeti. A hegybíró az ültetvénykataszterből a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv számára a VINGIS-ben való rögzítés céljából a 11. § (1) és (2) bekezdés szerinti adatokat továbbítja. Az adatközlés módját, a kataszter vezetésének szabályait, a telepítések nyilvántartásának rendszerét, valamint a telepítések, átoltságok és kivágások ellenőrzésére vonatkozó előírásokat az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet határozza meg.”

11. §

A Btv. a következő II/A. fejezettel és 13/A-13/C. §-okkal egészül ki:

„II/A. Fejezet

BORÁSZATI TERMÉKEK EREDETMEGJELÖLÉSEI ÉS FÖLDRAJZI JELZÉSEI

13/A. §

(1) A 479/2008/EK rendelet alapján oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező bort az ott meghatározott feltételek mellett lehet készíteni, amennyiben:

a) meghatározott termőhelyen fekvő, legfeljebb 120 hl/ha seprős újbor hozamú szőlőültetvény terméséből készítik,

b) természetes alkoholtartalma nem kisebb 8 térfogatszázaléknál (% vol).

(2) A 479/2008/EK rendelet alapján oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel rendelkező bort az ott meghatározott feltételek mellett lehet készíteni, amennyiben:

a) meghatározott termőhelyen fekvő, legfeljebb 100 hl/ha seprős újbor hozamú szőlőültetvény terméséből készítik,

b) természetes alkoholtartalma nem kisebb 9 térfogatszázaléknál (% vol),

c) összes savtartalma, (borkősavban kifejezve) nem kisebb mint 3,50 gramm/liter.

(3) A védett eredetű bor (vagy a Districtus Hungaricus Controllatus, vagy a földrajzi névvel a DHC) kifejezéssel – mint az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel egyenértékű kifejezéssel – csak az a bor jelölhető,

a) amelyet 2009. augusztus 1-je előtt védett eredetű borként jelöltek, vagy

b) amely termékleírással rendelkezik.

(4) Dülő vagy település neve csak az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel együtt szerepelhet a címkén.

(5) A tájbor kifejezéssel – mint az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel egyenértékű kifejezéssel – az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező bor jelölhető.

(6) A minőségi bor kifejezéssel – mint az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel egyenértékű kifejezéssel – a termékleírásnak a 479/2008/EK rendelet 46. cikke szerinti nyilvántartásban történő közzétételét követően kezdődő szüretből származó bor nem jelölhető.

(7) A termékleírásnak a 479/2008/EK rendelet 46. cikke szerinti nyilvántartásban történő közzétételét követően az oltalomban részesített eredetmegjelölés, földrajzi jelzés és a hozzá kapcsoló termékleírás közzétételéről a miniszter gondoskodik.

(8) A 479/2008/EK rendelet 51. cikke alapján benyújtott termékleírást a 46. cikk szerinti nyilvántartásban történő közzétételét követően kezdődő szüretben szüretelt borszőlőből származó borászati termékekre kell alkalmazni.

13/B. §

(1) A Bor Eredetvédelmi Tanácsot (a továbbiakban: Tanács) a miniszter hozza létre. A Tanács összetételével, működésével és eljárásával kapcsolatos részletes szabályokat az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet határozza meg.

(2) A Tanács a miniszter döntésének meghozatala előtt a közösségi, illetve a nemzeti jogszabályokban előírtak teljesülésének vizsgálatával véleményezi

a) a borászati termék eredetmegjelölésének és földrajzi jelzésének közösségi oltalmára, a termékleírás módosítására, a közösségi oltalom törlésére irányuló, a miniszterhez benyújtott kérelmeket, illetve

b) a 479/2008/EK rendelet 51. cikke alapján közösségi oltalmat élvező eredetmegjelölésnek és földrajzi jelzésnek a miniszterhez benyújtott termékleírását.

13/C. §

(1) A kései szüretelésű bor, a válogatott szüretelésű bor, a töppedt borszőlőből készült bor, a jégbor és a muzeális bor oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy földrajzi jelzéssel rendelkező bortípus lehet.

(2) A tokaji borkülönlegesség, a főbor, a szekszárdi és egri bikavér bor kizárólag oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel rendelkező bortípus lehet.”

12. §

A Btv. III. fejezetének címe helyébe a „BORÁSZATI TERMÉKEK TÁROLÁSA, NYILVÁNTARTÁSA” cím lép.

13. §

A Btv. 16. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„16. § A borszőlő- és a borkészítés melléktermékeinek kötelező kivonásával kapcsolatos nemzeti szabályokat az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet tartalmazza.”

14. §

A Btv. 19. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„19. § (1) Értékesítési vagy továbbfeldolgozási céllal borászati üzemben tárolt borászati terméket – friss borszőlő, töppedt borszőlő, aszúsodott borszőlő kivételével – a pincekönyvben kell nyilvántartani. A pincekönyv vezetésének szabályait az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet tartalmazza.

(2) A termelő, felvásárló és nem palackozott bort forgalomba hozó az (1) bekezdésben meghatározott termékéről az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben szabályozott módon adatot szolgáltat. Ez a rendelkezés arra a házikerti szőlőbirtokosra is vonatkozik, aki borszőlőtermését vagy borát forgalomba hozza.

(3) Nem borszőlőalapú alkoholos termék és borászati termék ugyanabban a borászati üzemben nem tárolható.”

15. §

A Btv. 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § (1) Borászati termék előállításához vagy kezeléséhez meg nem engedett anyagokat és borászati terméket borászati termék előállítására, kezelésére, raktározására szolgáló helyiségben tartani tilos. A borászati hatóság a meg nem engedett anyag tárolása miatt minőségvédelmi bírságot szabhat ki.

(2) Az a borászati termék, amelyet a jogszabályokban meg nem engedett anyagok felhasználásával vagy a jogszabályokban meg nem engedett módszerrel állítottak elő vagy kezeltek, nem minősül szőlőbornak.

(3) A (2) bekezdés szerinti terméket birtokban tartani tilos.”

16. §

A Btv. 22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„22. § (1) Borászati terméket csak származási bizonyítvánnyal rendelkező borszőlőből, mustból, borból lehet előállítani, illetve továbbfeldolgozás céljából forgalomba hozni.

(2) Borszőlő alapú üdítőitalokat csak származási bizonyítvánnyal igazolt szőlőmustból vagy szőlőmustsűrítmenyből lehet előállítani.”

17. §

A Btv. 23. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„23. § (1) A borszőlő, illetve a bor származási bizonyítványa igazolja:

- a) a származási helyet,
- b) a borszőlőtermés, illetve a bor mennyiségét,
- c) a borszőlő mustfokból számított potenciális alkoholtartalmát,
- d) a bor alkoholtartalmát, és az annak módosítására vonatkozó tényt,
- e) hogy a borszőlőtermés, illetve a bor oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy földrajzi jelzéssel rendelkező bor, illetve valamely, a 13/C. §-ban – kivéve a muzeális bort – meghatározott bortípus készítésére alkalmas,
- f) a borszőlő fajtáját,
- g) az évjáratot,
- h) a bor savtartalmának módosítására vonatkozó tényt.

(2) A borszőlő származási bizonyítványát a borszőlőültetvény fekvése szerinti illetékes hegybíró adja ki.

(3) A borászati termék első borszármazási bizonyítványát a borszőlőültetvény fekvése szerint illetékes hegybíró adja ki. Ezzel egyidejűleg a borszőlő származási bizonyítványát be kell vonni. A bor továbbfeldolgozása esetén új származási bizonyítványt – az előző bevonásával egyidejűleg – a feldolgozás helye szerint illetékes hegybíró adja ki.

(4) A nem hegyközségi területről származó borszőlőre, illetve borra vonatkozó származási bizonyítványt az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben felsorolt hegyközség hegybírója adja ki.

(5) A forgalomba hozatali engedély kérelemhez csatolni kell a származási bizonyítványt. Származási bizonyítvány hiányában vagy valótlan adatok feltüntetése esetén a borászati hatóság forgalomba hozatali engedélyt nem ad ki.

(6) Továbbfeldolgozás céljára a Magyar Köztársaság területére behozott bor esetén a származási bizonyítványt a bor tárolási helye szerint illetékes hegybíró állítja ki, a borkísérő okmányok alapján.

(7) A forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező, de továbbfeldolgozásra szánt bor esetén a származási bizonyítványt a forgalomba hozatali engedély helyettesíti. A forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező, de továbbfeldolgozásra szánt bornak az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott adatait a továbbfeldolgozás megkezdése előtt 3 munkanappal a borászati üzem köteles írásban megküldeni a borászati hatóságnak.

(8) Nem minősül a borászati termék továbbfeldolgozásának a változatlan formában történő palackozás, illetve tárolás céljából történő átvétel, illetve vásárlás.

(9) Továbbfeldolgozás, illetve kiszereelés céljából a Magyar Köztársaság területére behozott bor készletváltozásáról a borászati üzem adatot szolgáltat a borászati üzem helye szerint illetékes hegybíró részére. Az adatszolgáltatás a borászati üzem nevére, adószámára, a származási ország nevére, a behozott bor mennyiségére és kategóriájára terjed ki. Az adatszolgáltatás részletes szabályait az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet tartalmazza.

(10) A hegybíró a (9) bekezdésben meghatározott adatokat 10 munkanapon belül továbbítja a borászati hatóság részére.”

18. §

A Btv. 24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. § (1) Árutermelési céllal borászati terméket előállítani, tárolni, kezelni, kiszereelni csak a borászati hatóság által engedélyezett borászati üzemben lehet. A borászati hatóság az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén ad engedélyt, melyet a borászati üzem helye szerint illetékes hegybíróval is közöl. A hegybíró a borászati üzemet nyilvántartásba veszi.

(2) A vámhatóság az egyszerűsített adóraktári engedély visszavonásáról – az érintett engedélyes nevére (cégnevére), lakhelyére (székhelyére), az engedély visszavonásának tényére és időpontjára vonatkozó adatok megadásával – értesíti a borászati hatóságot és az illetékes hegyközséget.”

19. §

(1) A Btv. 24/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Borászati terméket közfogyasztásra forgalomba hozni vagy továbbfeldolgozás céljából a Magyar Köztársaság területéről kivinni csak abban az esetben lehet, ha azt tételenként a borászati hatóság vagy e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő szervezet laboratóriumi és érzékszervi vizsgálatok alá vetette és ennek alapján minőségét megállapította és megfelelőnek minősítette, vagy az Európai Gazdasági Térség valamely szerződő államának erre hatáskörrel rendelkező szerve, illetve egyéb, közösségi jogi aktusban meghatározott szervezet a rá vonatkozó szabályok szerint minőségét megállapította és megfelelőnek minősítette.”

(2) A Btv. 24/A. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Magyar Köztársaság területén közfogyasztásra forgalomba hozott bor minden literje után a forgalomba hozónak forgalomba hozatali járulékot kell fizetnie, amely ellenőrzési járulékrészből és marketing-jáulékrészből áll. A járulékot a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 83. § (4) bekezdése szerinti tárgyidőszakban forgalomba hozott bor mennyisége után a 83. § (5) bekezdésében foglalt határidőig kell megfizetni. Az ellenőrzési járulékrész összege literenként 3,20 Ft. A marketing-jáulékrész összege:

a) földrajzi jelzést nem viselő és az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező borok esetében 1,80 forint literenként;

b) az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel rendelkező borok esetében 6,80 forint literenként.”

(3) A Btv. 24/A. §-ának (6)-(8) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(6) Akinek forgalomba hozatali járulék tartozása van, az újonnan forgalomba hozni kívánt borra vonatkozóan a (2) bekezdés szerinti forgalomba hozatali engedélyt nem kaphat. A borászati hatóság ellenőrzi a forgalomba hozatali járulék megfizetését. A vámhatóság a forgalomba hozott bor forgalomba hozójára (név, cégnév, lakcím, székhely, telephely), illetve a forgalomba hozott borra vonatkozó adatokat az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott időközönként továbbítja a borászati hatóságnak.

(7) A forgalomba hozatali járulék marketing-jáulékrész címén befizetett összegét közösségi bormarketing programok kidolgozására és végrehajtására, az Európai Unió által meghirdetett borreklám és -marketing programok nemzeti társfinanszírozására kell fordítani. A marketing-jáulékrész címén befizetett összeg legfeljebb 10%-a a marketing tevékenységhez szükséges minőségvédelmi és eredetvédelmi rendszer kidolgozására fordítható.

(8) A forgalomba hozatali járulék ellenőrzési járulékrész címén befizetett összege a borászati hatóságot illeti meg. A borászati hatóság a járulékbévélt a származási bizonyítványok valóságtartalmának ellenőrzésére, az 500 hl feletti bormennyiség esetében a forgalomba hozatali engedélyezési eljárásban hatósági mintavételre, a forgalomba hozott borok minőség-ellenőrzésére és tervszerű célvizsgálatokra köteles fordítani, kiegészítve laboratóriumi és érzékszervi vizsgálatokkal. A borászati hatóság köteles a járulékbévéltből végzett ellenőrzésekről és

a felhasznált összegről félévente, július 31-ig, illetve január 31-ig jelentést készíteni a miniszternek.”

20. §

A Btv. 25. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„25. § (1) Közfogyasztásra forgalomba hozott borászati termék az, amelyet a fogyasztónak vagy kereskedelmi szervnek közvetlenül értékesítenek.

(2) A vámhatóság a Jöt.-ben az egyszerűsített adóraktár-engedélyesekre előírt tárgyidőszakonkénti mennyiségi elszámolás benyújtási határideje hónapját követő három hónapon belül megküldi a borászati hatóságnak a tárgyidőszakra vonatkozóan – egyszerűsített adóraktár engedélyesenként (nevét, címét, cégnevét, székhelyét, adószámát is feltüntetve) részletezve – az Európai Unió tagállamaiból összesen, továbbfeldolgozás céljából beszerzett bor mennyiségére vonatkozó adatokat, mely adatokat a borászati hatóság átadhatja az illetékes hegyközségnek.

(3) Italmérésre, termelői borkimérésre való jogosultságot biztosító engedélyező határozatot az engedélyező hatóság a borászati hatósággal és a hegyközséggel is közli.

(4) Közfogyasztásra tilos forgalomba hozni

a) olyan borászati terméket, amely az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa, e törvény és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet előírásainak nem felel meg;

b) hibás, romlott, beteg, a 20. § (2) bekezdésében meghatározott terméket vagy olyan borászati terméket, amelyet a megengedett anyagoknak meg nem engedett mértékű felhasználásával állítottak elő, illetőleg kezeltek;

c) az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben osztályba nem sorolt borszőlőfajtából készült borászati terméket, kivéve a kísérleti borszőlőültetvényről származó, illetve a telepítés idején hatályos jogszabály szerint engedélyezhető borszőlőfajta terméséből készült borászati terméket.”

21. §

A Btv. 31. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„31. § (1) A borászati termékek kiserelésére és jelölésére vonatkozó előírásokat az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet tartalmazza.

(2) Egri bikavér bort, szekszárdi bikavér bort, valamint tokaji borkülönlegességet közfogyasztás céljára kizárólag üvegpalackban szabad forgalomba hozni. A palackozási kötelezettség nem vonatkozik az adott termőhelyen belül a termelő által, saját pincéjében, helyben fogyasztásra kerülő, saját termelésű boraira.”

22. §

A Btv. 32. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„32. § (1) Amennyiben a Tokaji borvidék területéről borszőlőt, mustot és bort szállítanak ki, a kiszállításhoz – minőségi pezsgő készítéséhez felhasználandó bort

kivéve – a hegyközségi tanácstól kérelmezni kell a származási helyre utaló megnevezés használatára vonatkozó engedélyt. A származási helyre utaló megnevezés használata csak abban az esetben engedélyezhető, ha a bor kiszállítása palackozási szándékkal történik. A hegyközségi tanács határozata ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat rendelkező részében foglaltakat a származási bizonyítványra rá kell jegyezni. A származási helyre utaló megnevezés használatára vonatkozó rájegyzés hiányában a származási bizonyítvány érvénytelen.

(2) A származási helyre utaló megnevezés használatáról szóló határozatot a hegyközségi tanács közli a borászati hatósággal is.”

23. §

(1) A Btv. 36. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Tokaji borvidéken készített tokaji mászás, tokaji fordítás, tokaji szamorodni, tokaji aszú, tokaji aszúeszencia, tokaji eszencia tokaji borkülönlegességnek minősülnek és önálló névhasználatra jogosultak.”

(2) A Btv. 36. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Tokaji aszú: a Tokaji borvidék területén oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel rendelkező bor készítésére az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott borszőlő *Botrytis cinerea* hatására nemesen rothadt, tőkén aszúsodott, szüretkor külön szedett, feldolgozott szőlőbogyóinak a Tokaji borvidék területén oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel rendelkező bor készítésére az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott borszőlőből származó legalább 19 mustfokos musttal, vagy ilyen minőségű azonos évszámú borral történő áztatását követő, szeszes erjedés útján nyert; az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott 3-6 puttonyszámtól függő mennyiségű cukormentes extraktot, valamint cukrot tartalmazó, és a forgalomba hozatal előtt legalább három évig, ebből legalább két évig fahordóban érlelt tokaji borkülönlegesség.”

24. §

(1) A Btv. 40. §-a (4) bekezdésének *b)* és *c)* pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv:]

„*b)* engedélyezi az árutermő, törzs- és kísérleti borszőlő telepítését és kivágását,
c) elrendeli az engedély nélkül vagy a telepítési engedélyben foglaltaktól eltérően telepített borszőlő kivágását.”

(2) A Btv. 40. §-ának (5) és (6) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek, valamint a § a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A borászati hatóság a borászati termékek – ide nem értve a friss borszőlőt, töppedt borszőlőt, aszúsodott borszőlőt – előállítását, kiszerezését és forgalomba hozatalát végző üzemek működésének engedélyezésével, továbbá a borászati termékek származási bizonyítványával, előállításával, kezelésével, minőségével és forgalomba hozatalával kapcsolatos hatósági feladatokat lát el.

(6) A növénytermesztési hatóság ellenőrzi az ültetvénytelepítéseket és ültetvénykivágásokat.

(7) A borászati hatóság a 479/2008/EK rendelet 65. cikke szerinti szőlő- és borágazati szakmaközi szervezetet ismerhet el.”

25. §

A Btv. 41. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A borászati hatóság a jármű rakományának ellenőrzéséhez a rendőrség, illetve a vámhatóság közreműködését kérheti.”

26. §

A Btv. 43. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„43. § (1) Amennyiben a növénytermesztési hatóság ellenőrzése során megállapítja, hogy szőlőültetvényen engedély nélkül fajtaváltást vagy borszőlőültetvényen engedély nélkül a 7. § (1) bekezdése szerinti pótlást (e §, valamint a 43/A-43/C. § vonatkozásában a továbbiakban: pótlás) végeztek, tájékoztatja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet az általa észlelt jogsértésről. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az értesítés kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül határidő megjelölésével felszólítja a fajtaváltást, vagy pótlást végzőt, hogy – a 7. § (2) bekezdésében meghatározott eljárásrend szerint – nyújtsa be a fennmaradási engedély iránti kérelmét a borszőlőültetvény utólagos engedélyezése céljából.

(2) Amennyiben az ültetvény nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, a fajtaváltást, vagy pótlást végző a fennmaradási engedély iránti kérelemben vállalhatja, hogy az ültetvényt a jogszabályi előírásoknak megfelelően átalakítja. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az átalakítást úgy engedélyezi, hogy a fajtaváltást, vagy pótlást végző azt a határozat jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül köteles elvégezni, és annak megtörténtét követő 22 munkanapon belül bejelenteni a növénytermesztési hatósághoz. A növénytermesztési hatóság az átalakított ültetvényt ellenőrzi, és annak eredményéről értesíti a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott egyéves határidő a fajtaváltást, vagy pótlást végző kérelmére hat hónappal meghosszabbítható az alábbi esetek bekövetkezése esetén:

a) a fajtaváltást, vagy pótlást végző hosszú távú munkaképtelensége;

b) az ültetvény területének jogszabály alapján történő átminősítése, amennyiben ez a kötelezettségvállalás, illetve a kérelem benyújtásának időpontjában nem volt előrelátható;

c) az ültetvény területét sújtó természeti csapás, illetve szélsőséges időjárási körülmény, különösen földrengés, árvíz, szélvihar, aszály, belvíz, tüzeset, jégkár, fagykár.

(4) Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv fennmaradási engedély iránti kérelemmel összefüggő eljárásában megállapítja, hogy a borszőlőültetvény (átalakított borszőlőültetvény) fennmaradásának akadálya nincs, úgy a fajtaváltást, vagy pótlást utólagosan engedélyezi.

(5) Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a 7. § (2) bekezdés alapján benyújtott telepítési engedély iránti kérelem kapcsán lefolytatott helyszíni szemle során megállapítja, hogy a telepítést az engedély kiadását megelőzően már megkezdték, úgy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv – amennyiben a kérelem az előírt követelményeknek megfelel – az engedélyt megadja.

(6) Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az engedélyezési eljárás során megállapítja, hogy a borszőlőültetvény (átalakított borszőlőültetvény) részben vagy egészben nem felel meg a jogszabályi követelményeknek, az engedély iránti kérelmet elutasítja és megfelelő határidő tűzésével kötelezi a telepítőt az engedély nélkül telepített borszőlőültetvény kivágására. Amennyiben a telepítő kivágási kötelezettségének határidőn belül nem tesz eleget, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a borszőlőültetvényt kivágattatja.

(7) Az (1) bekezdés szerinti borszőlőültetvényről származó borszőlőre csak az utólagos engedélyezés esetén adható származási bizonyítvány.”

27. §

(1) A Btv. 43/A. §-ának (1)-(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Amennyiben a növénytermesztési hatóság ellenőrzése során megállapítja, hogy az ültetvényt engedély nélkül vágták ki, erről tájékoztatja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az értesítés kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül határidő megjelölésével felszólítja a kivágást végző személyt, hogy – a 7. § (2) bekezdésében meghatározott eljárásrend szerint – nyújtsa be a kivágási engedély iránti kérelmét a kivágás utólagos engedélyezése céljából.

(2) Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az eljárása során azt állapítja meg, hogy a kivágás az előírt követelményeknek megfelel, a kivágást utólagosan engedélyezi.

(3) Ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a 7. § (2) bekezdése alapján benyújtott kivágási engedély iránti kérelem kapcsán lefolytatott helyszíni szemle során megállapítja, hogy a kivágás már megvalósult – amennyiben a kérelem az előírt követelményeknek megfelel –, az engedélyt megadja.”

28. §

A Btv. 43/B. §-ának (2) és (3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Amennyiben a növénytermesztési hatóság ellenőrzése során megállapítja, hogy a telepítést – a telepítési engedélyben foglaltaktól eltérően – a termőhelyre nem engedélyezett borszőlőfajtával vagy a termőhelyen fel nem használható szaporítóanyaggal végezték, a növénytermesztési hatóság kezdeményezi a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnél a borszőlőültetvény kivágásának elrendelését.

(3) Amennyiben a telepítő kivágási kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a borszőlőültetvényt kivágattatja.”

29. §

A Btv. 43/C. §-ának (1) és (2) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„43/C. § (1) Azt a személyt, aki engedély nélkül végzett fajtaváltást, pótlást, vagy borszőlőt engedélytől eltérően telepített, vagy engedély nélkül vágott ki (a továbbiakban: mulasztó), a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv 500 000 forintig terjedő mulasztási bírság megfizetésére kötelezi.

(2) Amennyiben az engedély nélküli fajtaváltást, pótlást, kivágást, illetve az engedélytől eltérő telepítést (a továbbiakban együtt: engedély nélküli művelet) végző személy a 43. § (1) bekezdésében, a 43/A. § (1) bekezdésében vagy a 43/B. § (1) bekezdésében foglalt kérelem benyújtására vonatkozó felszólításnak nem tesz eleget, úgy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a mulasztót 500 000 forintig terjedő mulasztási bírság megfizetésére, és a nem engedélyezett művelet vonatkozásában a művelési ág szerinti állapot helyreállítására kötelezi.”

30. §

(1) A Btv. 44. §-ának (1) bekezdése a következő *i)-l)* pontokkal egészül ki:

[A borászati hatóság ellenőrzi:]

„*i)* a bor forgalomba hozatali járulék befizetését,

j) a bor származási bizonyítványok valóságtartalmát,

k) a borszőlőfeldolgozás és a borkészítés során keletkező melléktermékek kivonását,

l) a termékleírásnak való megfelelést.”

(2) A Btv. 44. §-ának (2) és (3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A helyszíni ellenőrzés során készült jegyzőkönyvben fel kell tüntetni az ellenőrzés keretében elrendelt ideiglenes intézkedést is. A borászati hatóság a hegybíró hatáskörébe is tartozó esetekben a jegyzőkönyv egy példányát a borászati üzem helye szerint illetékes hegyközségnek is megküldi.

(3) A borászati hatóság ellátja a lepárlási, valamint a mustsűrítménnyel való mustjavítási intézkedésekhez kapcsolódó szakmai ellenőrzési feladatokat.”

31. §

A Btv. 46. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A hatósági ellenőrzés során alkalmazott mintavétel szabályait az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet állapítja meg.”

32. §

A Btv. 47. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha az ellenőrző szerv más hatóság megbízása alapján laboratóriumi vizsgálatot végez, a költségeket a megbízó hatóság megtéríti.”

33. §

A Btv. 48. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„48. § (1) Ha a vizsgált borászati termék

a) a jogszabályokban meghatározott, illetőleg a jelölésében foglalt jellemzőket nem elégíti ki,

b) a jogszabályokban megengedett anyagokat nem megengedett mértékben tartalmaz,

c) a származási bizonyítványban vagy a forgalomba hozatali engedélyben foglaltaktól eltérően jelölt,

d) a rá vonatkozó termékleírásnak nem felel meg,

és a jogszabálysértést az ellenőrző hatóság megállapítja, a borászati termék előállítóját, kereskedelmi ellenőrzés esetén a kereskedelmi egységet, bizonyítottság esetén a hiba okozóját a hatóság a vizsgálat költségeinek megtérítésére kötelezi. A határozatban megállapított költségek adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülnek. A borászati hatóság az állami adóhatóságot a 60 napon túli tartozásokról értesíti.

(2) A borászati hatóság az ellenőrzés eredményeként, a kötelezettségszegés súlyától függően

a) a borászati üzemet legfeljebb 30 napra ideiglenesen bezárhatja, gép, felszerelés, berendezés működését, csomagolóanyag felhasználását, tárolóhely vagy szállítóeszköz használatát megtilthatja, újbóli működését, használatba vételét, használatban tartását feltételhez kötheti;

b) alapanyagot, kiegészítő anyagot, segédanyagot, adalékanyagot, készterméket közfogyasztásra alkalmatlannak, csökkent minőségűnek nyilváníthat, felhasználását, forgalomba hozatalát korlátozhatja, feltételhez kötheti, megtilthatja és ennek érvényesítése céljából zárolhatja;

c) elrendelheti a borászati termék zárlatát, valamint a közfogyasztásra, továbbfeldolgozásra alkalmatlan termék megsemmisítését vagy lepárlását;

d) minőségvédelmi bírságot szabhat ki;

e) megtilthatja a származási helyre utaló megnevezés használatát.

(3) Ha a 24/A. § (5) bekezdése, illetve az 51/A. § szerinti mulasztási, vagy a minőségvédelmi bírságot a határozatban megjelölt határidő lejártát követő 60 napon túl sem fizetik meg, a borászati hatóság a kötelezettségszegés súlyától és gyakoriságától függően – a fizetési kötelezettség teljesítéséig terjedő időtartamra – felfüggesztheti a borászati üzem működési engedélyét.

(4) A borászati hatóság a (2) bekezdés *a), c), e)* pontjában felsorolt esetben a határozatot a borászati üzem helye szerint illetékes hegyközséggel is közli.

(5) Amennyiben a borászati hatóság a kereskedelmi egység ellenőrzésekor a 20. § (2) bekezdése szerinti terméket talál, kezdeményezi az engedélyező hatóságnál a kereskedelmi egység legfeljebb 30 napig tartó bezárását.

(6) Amennyiben a borászati hatóság a kereskedelmi egység ellenőrzése során két éven belül ismételten jogsértést állapít meg, kezdeményezi a kereskedelmi egység működési engedélyének visszavonását.

(7) A (2) bekezdés *a)-b)* pontja szerinti határozatok fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajthatóak.

(8) A súlyos fogyasztói érdeksérelem megelőzése, illetve csökkentése érdekében a (2) bekezdés szerinti intézkedést tartalmazó határozatot – az ügyfél telephelye szerinti megyei napilapban és legalább egy országos napilapban is – nyilvánosan közzé kell tenni. A közzététel költsége egyéb eljárási költségnek minősül.

(9) Ha az észlelt hiányosságot a borászati hatóság által meghatározott határidőig nem szüntetik meg, vagy ha a tiltott cselekményt két éven belül ismételten elkövetik, a borászati hatóság a borászati üzem engedélyét visszavonja. A határozatot közölni kell a vámhatósággal is.”

34. §

A Btv. 51. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A borászati hatóság minőségvédelmi bírságot szab ki, ha megállapítja, hogy az előállított, illetve forgalomba hozott borászati termék nem felel meg az előírt, illetve megjelölt minőségi jellemzőknek, valamint akkor, ha az előállítás, illetve a forgalombahozatal nem felel meg a 24-25. §-ban meghatározott szempontoknak.”

35. §

A Btv. az 51. §-t követően a következő alcímmel és 51/A. §-sal egészül ki:

„Mulasztási bírság

51/A. § (1) A borászati hatóság vagy a hegybíró mulasztási bírságot szab ki, ha a borászati hatóság vagy a hegyközség felé előírt bejelentési vagy adatszolgáltatási kötelezettséget elmulasztották vagy az adatszolgáltatást hiányosan teljesítették.

(2) A mulasztási bírság mértéke legfeljebb ötszázezer forint összeg erejéig terjedhet.

(3) A borászati hatóság a bírság kiszabása során figyelembe veszi a jogsértéssel érintett borászati termék mennyiségét, a mulasztás gyakoriságát. A borászati hatóság által kiszabott mulasztási bírság a borászati hatóság bevétele. A befolyt összeget a borászati hatóság csak a vizsgálati módszerek korszerűsítésére, a hatósági ellenőrzést elősegítő intézkedésekre használhatja fel.

(4) A hegybíró a bírság kiszabása során figyelembe veszi a szolgáltatandó adatok körét és a jogsértés gyakoriságát. A hegybíró által kiszabott mulasztási bírság a hegyközség bevétele.

(5) A mulasztási bírság adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.”

36. §

A Btv. VII. fejezetének címe helyébe a „PINCE- ÉS BORHIGIÉNIAI KÖVETELMÉNYEK” cím lép.

37. §

A Btv. 56. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„56. § (1) Aki 1000 m²-nél nagyobb területen borszőlőt művel, vagy területnagyságtól függetlenül borszőlőültetvényének termését értékesíti, illetve értékesítésre bort készít, továbbá, aki borszőlőt, mustot, illetve bort továbbfeldolgozás vagy továbbfeldolgozásra értékesítés céljából vásárol (együttesen: adatszolgáltató), köteles a borszőlőterületéről, a bor tárolására alkalmas eszközeiről, tárolóteréről, szüretelési, feldolgozási, értékesítési (felhasználási) tevékenységéről nyilvántartást vezetni, adatot szolgáltatni a hegyközségnek. Az adatszolgáltatás során meg kell adni az adatszolgáltató nevét és hegyközségi nyilvántartási számát. A nem hegyközségi településeken végzett tevékenységek esetén az adatszolgáltatási kötelezettséget az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott hegyközség részére kell teljesíteni.

(2) Az adatszolgáltatási kötelezettséggel érintett adatok körét az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet határozza meg.”

38. §

A Btv. 57. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben megállapítsa

a) a szőlő termőhelyi katasztere felvételezésének, a kataszterbe sorolás, a kataszteri osztály módosítás, a kataszterből való törlés szabályait;

b) a borvidékeket és a hozzájuk tartozó települések listáját, a borvidéki régiókat és működésükre vonatkozó szabályokat, a védett eredetű borokat, a védett eredetű borok készítésére, kiserelésére, jelölésére, minősítésének eljárására és ellenőrzésére vonatkozó szabályokat;

c) a borkészítésre alkalmas szőlőfajtákat és a borkészítésre alkalmas szőlőfajták osztályba sorolásának rendjét, a Szőlőfajta Használati Bizottság működési rendjét;

d) a termelési potenciálra (újraterelítési jog, új telepítési jog, valamint telepítési jogtartalék) vonatkozó szabályokat, valamint a telepítés és kivágás engedélyezésének, utólagos engedélyezésének és ellenőrzésének eljárási rendjét;

e) a borászati termékek, valamint a bortípusok meghatározását, az előállításukra és kezelésükre, kiserelésükre, minősítésükre, jelölésükre, forgalomba hozatalukra és ellenőrzésükre vonatkozó előírásokat, a borászati termékek megsemmisítésének rendjét;

f) a borászati melléktermékek kötelező kivonásának rendjét;

g) a származási bizonyítványok kiadásának rendjét;

h) az adatszolgáltatás rendjét;

i) a VINGIS részletes tartalmát, valamint a szőlészeti borászati szakigazgatás szerveinek a VINGIS adataihoz való hozzáférési jogosultságát;

j) a nem hegyközségi települések esetén az e törvényben meghatározott közigazgatási feladatokat ellátó hegyközségek meghatározását;

k) a pince- és borhigiéniai követelményeket, a borászati üzemek működését, illetve a borászati üzemek működésének és a borászati termékek kiserelésének engedélyezési rendjét;

l) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a forgalomba hozatali járulék megfizetésének, megfizetése ellenőrzésének, az ellenőrzéshez kapcsolódó adatok szolgáltatásának, kezelésének és felhasználásának részletes szabályait;

m) a forgalomba hozatali, illetve a Magyar Köztársaság területéről történő kiszállítás esetén a továbbfeldolgozásra vonatkozó engedély kiadásához szükséges kémiai és érzékszervi vizsgálatok végzésére jogosult szervezet elismerésének feltételeit, valamint a laboratóriumi és érzékszervi vizsgálatok rendjét;

n) a Bor Eredetvédelmi Tanács összetételével, működésével és eljárásával kapcsolatos részletes szabályokat;

o) a szőlő- és borágazat szakmaközi szervezetének elismerési rendjét.”

39. §

A Btv. 58. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ez a törvény a borpiac közös szervezéséről, az 1493/1999/EK, az 1782/2003/EK, az 1290/2005/EK és a 3/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2392/86/EGK és az 1493/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 29-i 479/2008/EK tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.”

40. §

A Btv. 4. § (1) bekezdésének bevezető szövegében a „szőlő” szövegrész helyébe a „borszőlő” szövegrész, a 4. § (1) bekezdésének *a)-b)* pontjaiban a „szőlőtermesztésre” szövegrész helyébe a „borszőlőtermesztésre” szövegrész, a 9. §-ában a „szőlőfajta” szövegrész helyébe a „borszőlőfajta” szövegrész, a 13. § (1) bekezdésében a „szőlő” szövegrész helyébe a „borszőlőültetvény” szövegrész, a 37. § (1) bekezdésében a „szőlőből” szövegrész helyébe a „borszőlőből” szövegrész, a 43/B. § (1) bekezdésében a „szőlőültetvényt” szövegrész helyébe a „borszőlőültetvényt” szövegrész, az 51. § (2) bekezdésében a „jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény” szövegrész helyébe a „Jöt.” szövegrész lép.

41. §

A hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény (a továbbiakban: Htv.) 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § E törvény és e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletek alkalmazásában:

a) szőlészeti és borászati termelő (a továbbiakban: termelő): aki 1000 m²-nél nagyobb területen borszőlőt művel, vagy területnagyságtól függetlenül borszőlőültetvényének termését értékesíti, illetve értékesítésre bort készít,

b) szőlészeti és borászati felvásárló (a továbbiakban: felvásárló): aki borszőlőt, mustot, illetve bort továbbfeldolgozás vagy továbbfeldolgozásra értékesítés céljából vásárol.”

42. §

A Htv. 42. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„42. § A hegyközség – a jogszabályok keretein belül, a hegyközségi tanács által a borvidék területére meghatározott borszőlőfajták közül – a működési területére kiterjedően meghatározhatja a telepíthető szőlőfajtákat, továbbá fajtánként az egységnyi területen termelhető szőlő, must és bor mennyiségét, valamint a legalacsonyabb szüretelési mustfokot.”

43. §

E törvény 2009. augusztus 1-jén lép hatályba.

44. §

(1) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a Btv. 6. §-a, 13. § (3) bekezdése, 14-15. §-a, 17-18. §-a és a §-okhoz tartozó alcím, 21. §-ának (1) bekezdése, 26-27. §-a, 34-35. §-a, 38. §-ának (1) bekezdésében az „, amelyek védett eredetű borok,» szövegrész, a 41. §-t megelőző alcím, 41. §-ának (2)-(3) bekezdése, 42. §-a, 45. §-a, 47. §-ának (1) bekezdése, 49-50. §-a, 51. § (2) bekezdésében a „,valamint a 49. § (1) bekezdésében» szövegrész, 53-55. §-a, valamint a Htv. 43. §-ának (2) bekezdése, 45. §-ának (2)-(4) bekezdése, 46. §-ának (2) bekezdése.

(2) 2009. október 1-jén hatályát veszti a Btv. 3. § (4) bekezdésének „a termőhely szerinti települési önkormányzat hirdetőtábláján, honlapján vagy a helyi lapban» szövegrésze.

45. §

(1) A Btv. 4. §-ának (1) bekezdés szerinti kataszteri osztályozás egyikébe sem tartozó, de 2009. augusztus 1-jén a Btv. 11. §-a szerint ültetvénykataszterben szereplő borszőlőültetvényeket 2014. december 31-ig a Btv. 4. § (1) bekezdés *b)* pont 2. alpontja szerinti, borszőlőtermesztésre alkalmas kataszteri besorolással rendelkező földterületen fekvő ültetvénynek kell tekinteni.

(2) A 479/2008/EK rendelet 51. cikke alapján 2009. augusztus 1-jén oltalom alatt álló földrajzi jelzés kategóriában közösségi oltalmat élvező bor a termékleírásának a 479/2008/EK rendelet 46. cikke szerinti nyilvántartásban történő közzétételéig a 2009. július 31-én hatályos, az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező bor termőterületét alkotó megyékben osztályba sorolt borszőlőfajtából készíthető.

46. §

(1) Hatályát veszti

a) e törvény hatálybalépését követő napon az 1-42. §, valamint a 44. § (1) bekezdése;

b) 2009. október 2-án a 44. § (2) bekezdése.

(2) E törvény 2015. január 31-én hatályát veszti.

47. §

Ez a törvény a borpiac közös szervezéséről, az 1493/1999/EK, az 1782/2003/EK, az 1290/2005/EK és a 3/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2392/86/EGK és az 1493/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 29-i 479/2008/EK tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

Általános indoklás

Az Európai Unió borpiaci szabályozása sok tekintetben új fogalmakkal, szabályozási megoldásokkal, a korábbi borpiaci szabályozáshoz képest más eszközökkel ismertette meg az államigazgatást és az ágazat szereplőit.

A borpiaci szabályozás egyik fele (támogatási programok, termelési potenciál, harmadik országokkal folytatott kereskedelem, szakmai és szakmaközi szervezetekre vonatkozó szabályok) már 2008. augusztus 1-jétől hatályban van. A teljes jogi szabályozást átölelő reform működésének első teljes borpiaci éve a 2009/2010-es borpiaci év lesz, ugyanis 2009. augusztus 1-jén lépnek hatályba teljes egészében a közösségi rendelkezések.

A jelenlegi törvényi szabályozást érintő változásokat 2009. augusztus 1-jétől szükséges hatályba léptetni. Ezeket a változásokat döntően a bor eredetvédelmét érintő közösségi szabályozás módosulása indokolja. A borpiaci reform során a borok eredetvédelmét érintő szabályozás alapvetően megváltozott.

Az Európai Unióban 2008-ban átfogó módon vizsgálták felül a szőlészeti és borászati termékekre vonatkozó közösségi szabályozást. Ennek eredményeképpen született meg a szőlészeti és borászati termékek földrajzi árujelzőinek közösségi oltalmára a borpiac közös szervezéséről, az 1493/1999/EK, az 1782/2003/EK, az 1290/2005/EK és a 3/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2392/86/EGK és az 1493/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 29-i 479/2008/EK rendelet (a továbbiakban: 479/2008/EK rendelet). E rendelet újraszabályozta a szőlészeti és borászati termékek közösségi földrajzi árujelzőire vonatkozó rendelkezéseket. A szőlőtermesztésről és borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény a továbbiakban: Bortörvény) módosítása azért szükséges, mert a Közösségi Rendelet előírja a tagállamok számára, hogy az új szabályozás tagállami alkalmazásához szükséges rendelkezéseket a borpiaci év kezdetéig léptessék hatályba, azaz 2009. augusztus 1-jéig.

A Bortörvény módosítása néhány ponton szükségessé teszi a hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény (a továbbiakban: Htv.) módosítását is, annak érdekében, hogy a két ágazati törvény összhangja biztosított legyen.

A 479/2008/EK rendelet III., IV. és V. fejezete tartalmazza a szőlészeti és borászati termékek földrajzi árujelzőinek közösségi oltalmával kapcsolatos rendelkezéseket. A borok esetében a rendelet bevezeti az eredetmegjelölés és földrajzi jelzés megkülönböztetését, a termékleírás készítésének kötelezettségét, a borra vonatkozó földrajzi árujelzők közösségi lajstromozását és az oltalom iránti kérelem elbírálásának szabályozott rendjét. A 479/2008/EK rendelet kötelező jelleggel írja elő az oltalom megadására irányuló eljárás részeként az előzetes nemzeti eljárást.

A 479/2008/EK rendelet 51. cikke értelmében a közösségi szinten, a rendelet hatálybalépésének időpontjában oltalom alatt álló, borokra vonatkozó földrajzi árujelzők automatikusan, a 479/2008/EK rendelet erejénél fogva élvezik tovább a közösségi oltalmat. Az oltalom fennmaradásának azonban feltétele, hogy az oltalmat élvező borokra vonatkozó termék-leírást 2011. december 31-ig benyújtják.

A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Vt.) T/8837. számú törvényjavaslatban foglalt módosítása tartalmazza a szőlészeti és borászati termékek földrajzi árujelzőinek közösségi oltalmára vonatkozó új közösségi szabályozás nemzeti végrehajtására vonatkozó legalapvetőbb szabályokat. A Vt. feladata a szőlészeti és borászati termékek földrajzi árujelzőinek közösségi oltalmára vonatkozó eljárás nemzeti szakaszának szabályozása.

A Bortörvényben szükséges rendezni az alapvető szakmai szabályokat, nem sértve a Vt. módosítással megállapított szabályokat.

A Bortörvény 2004-es hatálybalépése óta a törvény végrehajtásával kapcsolatban összegyűlt tapasztalatok, illetve az azóta bekövetkezett változások igénylik a Bortörvény technikai pontosítását és kiigazítását is.

A Bortörvény módosítása során a Kormány figyelembe vette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban Ket.) 2009. október 1-jétől hatályos szabályait is, ezért a Bortörvény hatósági eljárási kérdéseket szabályozó részeinél megteremtette az összhangot a Ket-tel.

A Bortörvény 24/A. §-a nyomán fizetendő bor forgalomba hozatali járulék összegével kapcsolatban számos termelői kifogás látott napvilágot az elmúlt időszakban. E kifogások jelentős része arra hívta fel a figyelmet, hogy a járulék összege egységes volta miatt aránytalanul nagy terhet jelent az alacsonyabb árú borok termelői számára. Ezért a járulékfizetés módjára vonatkozó szabályok módosítása szükséges. A módosítások előkészítése során figyelembe vettük azt a szempontot, hogy az ellenőrzésre fordítandó források esetében a javaslat lehetőleg költségvetés-semleges legyen, azaz megőrizze tervezett költségvetési bevétel nagyságát.

A Bortörvény módosítása négy területet érint:

- I. Jogharmonizációs kötelezettségből adódó módosítások, amelyek döntő részben az új eredetvédelmi szabályok miatt indokoltak;
- II. Technikai jellegű módosítások, amelyek a törvény megjelenése óta szükségessé váló módosításokat tartalmazzák, illetve a Ket. új szabályaival történő összhang megteremtése;
- III. Tokaj névhasználattal kapcsolatos szabályok;
- IV. A bor forgalomba hozatali járulékának megfizetésére vonatkozó szabályok.

Jogharmonizációs kötelezettségből adódó módosítások

A 479/2008/EK rendelet III., IV. és V. fejezete tartalmazza a szőlészeti és borászati termékek földrajzi árujelzőinek közösségi oltalmával kapcsolatos rendelkezéseket. A borok esetében a rendelet bevezeti az eredetmegjelölés és földrajzi jelzés megkülönböztetését, a termékleírás készítésének kötelezettségét, a borra vonatkozó földrajzi árujelzők közösségi lajstromozását és az oltalom iránti kérelem elbírálásának szabályozott rendjét.

A 479/2008/EK rendelet 51. cikke értelmében a közösségi szinten a rendelet hatálybalépésének időpontjában oltalom alatt álló, borokra vonatkozó földrajzi árujelzők automatikusan, a 479/2008/EK rendelet erejénél fogva élvezik tovább a közösségi oltalmat. Az oltalom fennmaradásának azonban feltétele, hogy az oltalmat élvező borokra vonatkozó termékleírást 2011. december 31-ig benyújtják. A bortörvény módosítása során ezért figyelemmel kell lenni arra is, hogy a 2011. december 31-ig tartó átmeneti időszakra vonatkozóan a közösségi oltalmat élvező, de termékleírással még nem rendelkező borok esetében a tagállami szabályozás a borok előállítására, kiszerezésére és forgalmazására vonatkozóan kielégítő szabályozást adjon.

A 479/2008/EK rendelet hatálybalépését követően benyújtott kérelmek (oltalmat még nem élvező földrajzi árujelzők védelmére vonatkozó kérelmek) esetében a 479/2008/EK rendelet a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek földrajzi árujelzőinek közösségi oltalmára a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 2006. március 20-i 510/2006/EK tanácsi rendeletben foglaltaknak megfelelő eljárást írja elő. Ezekben az esetekben a közösségi szabályozás, a törvény és a hozzá kapcsolódó rendeletek keretszabályozásán belül a rendelet hatálybalépését követően közösségi oltalmat kapott borok alapvető szabályait a termékleírások fogják tartalmazni.

Fontos hangsúlyozni, hogy a 479/2008/EK rendelet 35. cikk (2) bekezdés h) pontja értelmében a földrajzi árujelzőt viselő, borokra vonatkozóan nemzeti jogszabályok tartalmazhatnak bizonyos – a közösségi szabályozással nem ellentétes – rendelkezéseket. Ezeket a szabályokat a Bortörvény módosításába a jelenlegi szabályok megtartásával szükségesnek tartjuk megőrizni. Az egyes borkategóriákra vonatkozó legalacsonyabb mértékek meghatározásával, illetve a címkézésre vonatkozó legalapvetőbb szabályok kimondásával az egyes borkategóriák megfelelő átmenetét szükséges biztosítani a termékleírások elkészüléséig. Fontos azt is hangsúlyozni, hogy az élelmiszerekkel ellentétben a borok eredetvédelmét garantáló szabályok hagyományosan a nemzeti szabályozás részét képezik. Ezért az eredetvédelem nem az elkészült termékleírások alapján valósul meg, hanem a nemzeti szabályozást veszi át fokozatosan a termékleírások rendszere. A 2009. augusztus 1-jétől oltalmat élvező földrajzi nevekhez tartozó termékleírások elkészítéséhez a nemzeti keretszabályozás fenntartása indokolt.

Az elfogadott termékleírások megismerésének lehetőségét egyrészt az Európai Unió honlapján történő megjelenés biztosítja, másrészt szükségesnek tartjuk a termékleírások közzétételét az FVM honlapján is. A termékleírások tartalmának

megismertetésében a termékleírást készítő közösség is érdekelt, mivel a termékleírások alapján készített borok ellenőrzésének dokumentuma a termékleírás lesz, így annak alapos ismerete szükséges az érintett termelők részéről is.

A borászati termékek földrajzi árujelzőinek közösségi oltalmára vonatkozó eljárási szabályok

A borok, valamint a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek földrajzi árujelzőinek közösségi oltalmára vonatkozó közösségi szabályok túlnyomórészt párhuzamosak. A Vt. módosításai tartalmazzák a közösségi oltalom iránti kérelmek elbírálásának nemzeti szakaszára vonatkozó, alapvető szabályokat. A Vt. módosításában a XVII/A. fejezetében a közösségi oltalom iránti kérelmek elbírálásának nemzeti szakasza egységes szabályokat tartalmaz – figyelemmel a két rendszer közötti eltérésekre.

Ezek alapján borászati termékek földrajzi árujelzőinek közösségi oltalmára irányuló kérelmeket (új földrajzi árujelző esetén) az agrárpolitikáért felelős miniszterhez kell benyújtani. Az agrárpolitikáért felelős miniszter a kérelmet a nemzeti eljárás első szakaszában a Magyar Szabadalmi Hivatal (MSZH) felé továbbítja.

A MSZH eljárása során a földrajzi árujelzőnek a védjegyekkel való kapcsolatát vizsgálja meg abból a célból, hogy a Vt. hatálya alá tartozó kérdéseket tekintve a földrajzi árujelző oltalomképesnek minősül-e, vagy sem.

Az agrárpolitikáért felelős miniszter ezt követően a benyújtott kérelmet annak szakmai tartalma alapján megvizsgálja. A termékleírások részletes szakmai vizsgálata a Bortörvény alapján felállított Bor Eredetvédelmi Tanács feladata lesz, amelynek működésére és eljárására vonatkozó részletes szabályokat az agrárpolitikáért felelős miniszter rendeletben határozza meg. A Bor Eredetvédelmi Tanács vizsgálatának eredményét az agrárpolitikáért felelős miniszter felé vélemény formájában közli.

A kérelemnek az Európai Bizottsághoz történő továbbításáról az agrárpolitikáért felelős miniszter határozatban dönt.

A borászati termékek földrajzi árujelzőinek közösségi oltalmára vonatkozó szakmai szabályok

A borászati termékek eredetvédelmére vonatkozó, nemzeti hatáskörbe utalt, illetve nemzeti hatáskörben szabályozható alapvető kérdéseket továbbra is a Bortörvény rendezi. A módosítás során törekedtünk arra, hogy a bortörvény jelenleg hatályos szabályozását – figyelemmel a közösségi új szabályozásra – megőrizzük, ahol szükséges módosítsunk.

A Bortörvény módosításával a borok egyes kategóriájára vonatkozó alapvető szabályokat szükséges az új közösségi szabályokhoz igazítani.

A 479/2008/EK rendelet három kategóriát határoz meg a szőlészeti és borászati termékek esetében: „földrajzi jelzés nélküli borok”, „oltalom alatt álló földrajzi jelzésű bor”, „oltalom alatt álló eredetmegjelölésű bor”.

Az első a „földrajzi jelzés nélküli borok” kategóriája. Itt jelentős újítás, hogy míg korábban az asztali borokon (tehát a földrajzi jelzést, illetve eredetmegjelölést nem viselő borokon) tilos volt az évjárat és a fajta jelölése, most ennek megnyílik a lehetősége, ha az évjárat, illetve- a fajtaazonosság eléri a 85 %-ot. Természetesen a termelő neve vagy védjegye továbbra is feltüntethető marad mindhárom kategórián. A fajta és az évjárat feltüntetése esetén a borászati üzemek előzetes akkreditációja szükséges – az új közösségi szabályok alapján –, annak érdekében, hogy az évjárat-, illetve a fajta azonossága ellenőrizhetően biztosítható legyen.

A második a „oltalom alatt álló földrajzi jelzésű bor” kategóriája. Jellemzői a következők:

- olyan különleges hírnévvel vagy egyéb jellemzőkkel rendelkezik, melyek e földrajzi eredethez kapcsolhatók,
- legalább 85 %-ban a földrajzi területen termett szőlőből készült,
- készítését az adott földrajzi területen végzik,
- *Vitis vinifera* fajhoz tartozó szőlőből, és annak a *Vitis* nemzetséghez tartozó fajokkal történt keresztezéséből származó szőlőfajtából készül (tehát az interspecifikus szőlőfajtákból készült borok ebben a kategóriában hozhatók forgalomba).

A harmadik az „oltalom alatt álló eredetmegjelölésű bor” kategóriája. Jellemzői a következők:

- minősége és jellemzői alapvetően vagy kizárólag egy adott földrajzi környezethez és ahhoz kötött természeti tényezőkhöz köthetőek,
- kizárólag a földrajzi területen termett szőlőből készül,
- készítését az adott földrajzi területen végzik,
- *Vitis vinifera* fajhoz tartozó szőlőfajtából készül.

Az új borkategóriák meghatározásuk alapján nagyon hasonlóknak tűnnek egymáshoz, lényegi eltérést első látásra nem mutatnak. Az egyes termék-leírások esetében azonban a különbségek lényegessé válnak azzal, hogy az OFJ borok esetében a földrajzi név és a bor közötti kapcsolat lényegesen lazább, mint az OEM borok esetében, ahol a kapcsolatnak a földrajzi hellyel alapvetőnek kell lennie. Jól érzékelteti ezt a különbséget a jelenlegi jelölési rendszerünk is, a tájborok és a védett eredetű borok esetében mutatkozó tartalmi és jelölésbeli különbségek. A bevezetett OEM kategóriának gyakorlatilag a védett eredetű bor kategória felel meg, míg a tájbor kategória a készítésükre vonatkozó szabályok pontosításával az OFJ kategóriának felel meg. Magyarországon az OFJ kategóriának leginkább a mai borvidéki régiós borok felelnek meg.

A fentiekből következik, hogy a település és a dűlő feltüntetésének lehetőségét az OEM borok számára szükséges fenntartani.

A Bortörvény módosítására tett javaslatok az OEM és az OFJ kategóriákra vonatkozó, a 479/2008/EK rendeletben meghatározott definíciókat csak kiegészítik, a nemzeti sajátosságok szerint pontosítják.

Várható szakmai, gazdasági, társadalmi hatások:

A 479/2008/EK rendelet borok eredetvédelmét érintő szabályai alapvetően változtatták meg a borok földrajzi árujelzőinek használatára vonatkozó szabályokat. Az új szabályozás a földrajzi árujelzőt használó közösség alapvető feladatává tette a földrajzi árujelzőt viselő termékek készítésére vonatkozó szabályok részletes elkészítését, annak bizonyítását, hogy a szőlészeti és borászati termék és a földrajzi árujelző között kapcsolat van. Az új szabályok alapján elkészített termékleírások közép-, illetve hosszútávon jelentős mértékben megváltoztathatják a használatban lévő földrajzi árujelzők értékét, attól függően, hogy a termékleírásban a felelős termelői közösség milyen szabályokat fogalmaz meg. A Bortörvény módosításakor a tájbor (a leendő OFJ bor), illetve a meghatározott termőhelyű minőségi bor (leendő OEM bor) legalapvetőbb szabályait javasolt megtartani. A termékleírások elkészítésekor ezeket a szabályokat – mint a 479/2008/EK rendelethez kapcsolódó nemzeti keretszabályokat – figyelembe kell venni. A minimális követelmények törvényi szintű szabályozásának fenntartása azért fontos, hogy a borok földrajzi árujelzőinek piaci értéke ne romoljon azzal, hogy egyes termékleírások a jelenleg érvényben lévő minimális követelményeknél is alacsonyabb értéket kívánának meghatározni.

Fontos azonban kiemelni, hogy a Bortörvény csak a legalapvetőbb, ma is törvényi szinten szabályozott kérdéseket hivatott rendezni, a termékleírások konkrét tartalmát a földrajzi árujelzőt használó termelői közösségnek kell meghatároznia.

A készítendő termékleírásoknak alaposaknak, szakmailag indokolhatónak kell lenniük.

Részletes indoklás

1. §

A paragrafus kiegészül annak kimondásával, hogy a borászati termékekre az e törvényben, illetve e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben meghatározott eltérésekkel az élelmiszerekre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.

2. §

Mivel a bor közös piaci szervezete csak a borszőlővel és az abból készült szőlészeti és borászati termékek (a törvényjavaslat alkalmazásában borászati termékek) előállításával foglalkozik, ezért a bortörvénynek is csak az erre vonatkozó szabályokat szükséges meghatározni. A csemegeszőlő gyümölcsnek minősül, ezért a gyümölcsgazatra vonatkozó szabályoknak kell vonatkozniuk a nem borszőlőként osztályba sorolt szőlő telepítésére és kivágására vonatkozóan. A telepítési, illetve kivágási engedély kötelezettségének 1000 négyzetméterre történő emelése a hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvénnyel történő összhang megteremtése miatt indokolt, mivel a hegyközségi tagság kötelezettsége is ehhez az ültetvénymérethez van kötve, így az árutermő ültetvények ellenőrzése is ezen ültetvények esetében valósítható meg. A 479/2008/EK rendelet végrehajtására készülő bizottsági rendelet is csak a 0,1 hektárnál nagyobb ültetvényekre vonatkozóan határoz meg ellenőrzési, nyilvántartási és jelentési kötelezettségeket (hasonlóan a hatályon kívül helyezett 1493/1999/EK rendelethez).

A fogalmak közül hatályon kívül szükséges helyezni mindazokat a fogalmakat, amelyre vonatkozóan a 479/2008/EK rendelet pontos definíciót ad. Az egyes borkategóriákat tekintve a szabályozás elemei egyrészt közösségi rendeleti szinten jelennek meg, másrészt a termékleírások fogják tartalmazni. Ezért a fogalmak között a borkategóriákra vonatkozó fogalmak elhagyhatók.

3. §

Szükséges pontosítani, illetve egyértelművé tenni a termőhelyi kataszterbe sorolással, módosítással és kataszterből történő törlésre vonatkozó szabályokat is. Ennek szükségességét egyrészt az indokolja, hogy a gyakorlat során kiderült, a termőhelyi kataszterbe sorolás, annak módosítása, vagy a termőhelyi kataszterből történő törlés kezdeményezése, illetve az eljárás menete is pontosabb és egyértelműbb szabályozást igényel.

4. §

A termőhelyi kataszterbe sorolt területeken a művelési ág változását – egy adott földterület vonatkozásában – követő földterület hasznosítás jelentős befolyással lehet a szomszédos szőlőültetvényekre, ezért az erre vonatkozó szabályozás pontosítása, egyértelművé tétele is szükséges. A szőlőültetvények közvetlen környezetében a

művelési ág változását követő területhasznosítás lehetetlenné teheti a szőlőültetvények gazdaságos művelését (például a talaj vízgazdálkodásának megváltozása, árnyékoltság miatt).

5. §

Változnak a szőlőfajták osztályba sorolásával kapcsolatos rendelkezések is. Szükségtelen fenntartani a megyei fajtabesorolás rendszerét, mivel a szőlőfajták használata a borok termékleírásában egyértelműen szerepelni fog. A 479/2008/EK rendelet sem követeli meg a megyei szintű osztályba sorolás fenntartását. Ezért a szőlőfajták osztályba sorolását elegendő országos szinten megtenni. A szőlőfajták osztályba sorolását az új közösségi rendelet továbbra is kötelezettségként írja elő a tagállamoknak.

6. §

Technikai jellegű módosítások: a telepítési, kivágási szabályok egyértelműbbé tétele, valamint a Ket.-tel való összhang biztosítása indokolja a módosítást.

7. §

A paragrafus technikai jellegű módosításokat tartalmaz, melynek során egyértelműbben kerültek megfogalmazásra a telepítés és a kivágás esetén alkalmazandó eljárások.

8. §

A telepítési jogok szabályozásában alapvető változás történik. Korábban a telepítési jogok nyilvántartását a hegybírók vezették. Ahogy a telepítési jogok felhasználása, adás-vétele fejlődött, annál nehezebben vált kezelhetővé a jogok nyilvántartása a hegyközségeknél. A telepítési jogok mozgása, keletkezése, felhasználása minden tekintetben az MVH-hoz kötődik (telepítés, kivágás engedélyezése, adás-vétel jóváhagyása).

A telepítési jogokkal kapcsolatos nyilvántartás vezetést a T/7042. számú törvényjavaslat 14. § (2) bekezdése az MVH feladataként határozza meg. A hegyközségek adatátadásával, illetve az MVH adatátvételével kapcsolatos részletszabályok megalkotására az agrárpolitikáért felelős miniszter szintén abban a törvényjavaslatban kap felhatalmazást. A (2) bekezdésben meghatározott újratelepítési jogok nyilvántartásában szereplő újratelepítési jog fajtakísérleti célra térítés nélkül adható.

9. §

A paragrafusban technikai jellegű módosítások történnek a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok figyelembe vételével.

10. §

A paragrafusban technikai jellegű módosítások történnek a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok figyelembe vételével.

11. §

A könnyebb átláthatóság és értelmezhetőség érdekében az eredetvédelemre vonatkozó szabályok egy fejezetben kerülnek elhelyezésre. A II/A. fejezetben ezért az egyes borkategóriák legalapvetőbb jellemzőivel (minimális és maximális alkoholtartalomra vonatkozó szabályok, az egy hektárról származó bormennyiség maximumának meghatározása), illetve a jelöléssel kapcsolatos legalapvetőbb szabályok kerülnek meghatározásra.

Ebben a fejezetben kapnak helyet a Bor Eredetvédelmi Tanács meghatározására és alapvető feladatára vonatkozó lényegesebb szabályok. Fontos hangsúlyozni, hogy a Bor Eredetvédelmi Tanács feladata a javaslattétel az agrárpolitikáért felelős miniszter részére, a döntést minden esetben a miniszter hozza meg. A Tanács működésére azonban szükség van, mivel az egyes földrajzi jelzésekhez tartozó termékleírások tartalmának vizsgálata alapos munkát, több szakterületet is érintő szakmai megítélést igényel. A Tanács összetételét és működését végrehajtási rendelet fogja tartalmazni.

Az eredetvédelemre vonatkozó közösségi szabályok alapján a borvidéki régiók nevei is OEM-ként élveznek oltalmat 2009. augusztus 1-je után. A borvidéki régió esetében nehézségekbe ütközhet annak igazolása, hogy az adott borvidéki régióban termelt borok minősége és jellemzői alapvetően vagy kizárólag az adott földrajzi környezethez és az ott érvényesülő természeti tényezőkhöz köthetők. A 479/2008/EK rendelet eredetvédelmi szabályaihoz kapcsolódó – az Európai Bizottság által előkészített, a Közös Piaci Szervezetek Egységes Irányító Bizottságában tárgyalt – végrehajtási rendelet tervezete alapján lehetőség van arra, hogy az OEM borok egyszerűsített módon, a fentebb bemutatott eljárásokat mellőzve, kerüljenek átsorolásra az OFJ besorolás alá – amennyiben az OFJ borokra vonatkozó követelményeknek megfelelnek. A készülő végrehajtási rendelet értelmében az átsorolást az Európai Bizottság végzi el, ezért nem igényli a nemzeti, illetve a közösségi eljárási szakaszt az átsorolás ténye. Természetesen a termékleírás elfogadása a leírt eljárásnak megfelelően történhet meg.

A meghatározott termőhelyről származó minőségi bor fogalma megváltozik minőségi bor kifejezésre, és a mellékelt táblázat szerint csak átmeneti ideig jelölhetőek az OEM borok. Az oltalom alatt álló eredetmegjelölést viselő bor a védett eredetű bor kifejezést is viselheti, mint az OEM szinonimája.

Az oltalom alatt álló eredetmegjelölést viselő bor maximális szüretelhető termésmennyiségének törvényi előírását továbbra is szükséges megtartani, illetve ki kell egészíteni az OFJ borokra vonatkozó maximális termésmennyiség előírásával is.

Az OFJ borok esetében javasolt 120 hl/hektáros termésmennyiség maximalizálása olyan szakmai követelménynek tekinthető, amely az OFJ borok esetében biztosítja, hogy a bor és a földrajzi hely közötti kapcsolat még igazolható legyen. A maximális terméshozam meghatározását azért szükséges egyértelműen kimondani, mert a termékleírások egyik eleme éppen a terméshozam meghatározása lesz, amelyben szintén számszerűen szükséges előírni a maximális terméshozamot.

A tájbor fogalma az új közösségi szabályozás szerint oltalom alatt álló földrajzi jelzést viselő bor fogalmára változik, de szinonimaként a fogalom továbbra is használható marad.

A különböző bortípusok megnevezésének mint hagyományos kifejezések használatának szabályozása az új közösségi szabályok szerint továbbra is tagállami hatáskörben maradhat (a tagállami szabályozás szükségességét a 479/2008/EK rendelet 34. cikk b) pontjának ii alpontja kifejezetten meg is követeli). A főbor és a bikavér kifejezések szabályozásuk folytán egyértelműen az OEM kategóriához köthetők, míg a többi bortípus esetén az évjárat jellege, illetve az eltelt évek száma határozza meg a bortípus nevének viselési lehetőségét, ezért használatuk engedélyezhető az OFJ borok esetében is.

Jelentősen változik az asztali bor fogalma, amely földrajzi jelzés nélküli (FN) bor fogalmára változik. A földrajzi jelzés nélküli borok évjárat és/vagy fajta jelölést viselhetnek.

Szükséges a Bortörvény 14. § (1) bekezdésének hatályon kívül helyezése, mivel a 479/2008/EK rendelet IV. melléklete tartalmazza a szőlészeti és borászati termékek körét, fogalmát, definícióit, így erre vonatkozóan a Bortörvényben egy ismételt meghatározással és felsorolással kitérni nem szükséges. A borászati termékekre vonatkozó tagállami eltéréseket szükséges csak a Bortörvényben szabályozni, amelyet a közösségi rendelet – a fent említett helyen – is megkövetel.

Figyelemmel kell lenni arra is, hogy a bevezetendő új fogalmak és a jelenleg használt fogalmak között a szükséges átmenet biztosítva legyen az OEM borok esetén, amelyet a táblázatban mutatunk be. Az átmenetre vonatkozó szabályok kidolgozása során hangsúlyt helyeztünk arra, hogy az átmenet a termelők és a fogyasztók számára zökkenőmentes legyen.

Javasolt új megnevezés	Megjegyzés
Minőségi bor kifejezés	A megnevezés csak a termékleírás elfogadásáig használható az OEM borok esetén. A termékleírás elfogadását megelőzően készült és így címkézett borok teljes mennyisége forgalomba hozható.
Védett eredetű bor kifejezés	A kifejezés az OEM borok esetén használható azzal a megkötéssel, hogy a jelenlegi védett eredetű borok 2009. augusztus 1-től használhatják a kifejezést, míg a meghatározott termőhelyű minőségi borok csak a termékleírás elfogadását követően.

Az átmeneti időszakot követően az OEM borok a védett eredetű bor kifejezéssel, mint az OEM szinonimájaként elfogadott kifejezéssel, jelölhetők.

12. §

A fejezet címe módosul.

13. §

Jogtechnikai jellegű módosítás a miniszteri rendeletre történő hivatkozás egységesítése érdekében.

14. §

Jogtechnikai jellegű módosítás a miniszteri rendeletre történő hivatkozás, valamint a borászati üzem egységes használata érdekében.

15. §

Technikai jellegű módosítás: borászati termék előállításához vagy kezeléséhez meg nem engedett anyagok és borászati termék borászati termék előállítására, kezelésére, raktározására szolgáló helyiségben tartására vonatkozó szabályok egyértelművé tétele.

16. §

Technikai jellegű módosítás: a borszőlő következetes használata, valamint a származási bizonyítványra vonatkozó szabályok egyértelműbb megfogalmazása indokolja az új szabályozást.

17. §

A szőlő, illetve a bor származási bizonyítványa a szőlészeti és borászati termék-előállítás ellenőrzésének egyik legfontosabb bizonylata. Az OFJ, az OEM, illetve az FN borok esetében a szőlőfajta és/vagy az évjárat feltüntethetőségének igazolása szükséges a származási igazolásokon keresztül. A származási igazolásokra vonatkozó részletszabályokat továbbra is az agrárpolitikáért felelős miniszter által kiadott rendeletben indokolt szabályozni.

A növekvő (az EU más tagállamából érkező) borb behozatal miatt egyértelmű, a jelenleg hatályosnál szigorúbb szabályt szükséges hozni a továbbfeldolgozásra szánt borok nyilvántartásának javítása érdekében. A módosítással a nem magyarországi eredetű, továbbfeldolgozásra szánt bor forgalomba hozatalára így adminisztrált és ellenőrzött módon van lehetőség.

18. §

Jogtechnikai jellegű módosítás a miniszteri rendeletre történő hivatkozás, valamint a borászati üzem egységes használata érdekében.

19. §

Az eddigi tapasztalatok, illetve a szakmai szervezetek javaslatai alapján a bor forgalomba hozatali járulék összegét differenciált módon szükséges megállapítani. A járulék összege két részre bomlik:

1. ellenőrzési járulékrészre, ennek értéke: 3,20 Ft/liter, valamint
2. marketing-járulékrészre, melynek mértéke:
  - a. OEM borok esetén: 6,80 Ft/liter,
  - b. OFJ és FN borok esetén: 1,80 Ft/liter.

A Bortörvény 24/A. §-a nyomán fizetendő bor forgalomba hozatali járulék összegével kapcsolatban számos termelői kifogás látott napvilágot az elmúlt időszakban. E kifogások jelentős része arra hívta fel a figyelmet, hogy a járulék összege egységes volta miatt aránytalanul nagy terhet jelent az alacsonyabb árú borok termelői számára.

A bor forgalomba hozatali járulék megfizetésének ezért egy új elvét javasoljuk, a használatarányos fizetést. Jelenleg a bor forgalomba hozatali járulékból két cél finanszírozható: az ellenőrzés és a közösségi bormarketing. Könnyen belátható, hogy az ellenőrzés gyümölcseiből a borpiac minden szereplője egyenlő mértékben részesül, a közösségi bormarketingéből viszont nem.

A közösségi bormarketing kiadások jelenleg két célra kerülnek felhasználásra: általános és regionális célra. Az általános bormarketing a borfogyasztás növelését célozza, ezért minden, a magyarországi borpiacon jelenlévő termék részesül előnyeiből.

A közösségi bormarketing regionális promóciós intézkedéseinek alapját azonban a védett földrajzi árujelzők (a tájborok, a borvidéki régiók, a borvidékek és a védett eredetű borok elnevezései) képezik – a hatályos európai jog alapján államilag támogatott közösségi agrármarketing más megkülönböztetést (pl. származási ország) nem is alkalmazhat. Így a regionális intézkedésekből nagyrészt a földrajzi árujelzőt viselő borok profitálnak.

A javaslat kidolgozása során a költségvetés-semlegesség elve meghatározó volt. Ezt azzal érjük el, hogy a jelenleg fizetendő 8 Forint/liter 40%-ának összegét szükségesnek tartjuk megtartani, azaz a 3,20 forint/litert. Az e fölötti részt szükséges az egyes borkategóriák esetében úgy módosítani, hogy az figyelembe vegye a kategóriában megjelenő borok piaci árát és az adott kategóriában a várható profitot is, amelynek terhére a járulék a bortermelő részéről befizetésre kerül.

Javasoljuk, hogy a forgalomba hozatali járulék marketingre fordítható részének legfeljebb 10%-áig terjedő összeget a marketing tevékenységhez szükséges minőségvédelmi és eredetvédelmi rendszerek kidolgozására is lehessen fordítani.

20. §

A paragrafusban technikai jellegű módosítások történnek, pontosítva a vámhatóság adatszolgáltatási szerepét, annak érdekében, hogy a Magyarországra behozott borászati termékek feldolgozási útja adminisztrált, a hatóságok által követhető legyen.

21. §

Jogtechnikai jellegű módosítás: a miniszteri rendeletre történő hivatkozás, valamint a szabályozás egyértelművé tétele, egyszerűsítése a módosítás indoka.

22. §

A tokaji borokra vonatkozó alapvető törvényi szabályozás fenntartása – figyelembe véve az eredetvédelemre vonatkozó közösségi szabályok változását – továbbra is indokolt. Az új eredetvédelmi szabályok alapján a tokaji borok szabályait azok termékleírása fogja tartalmazni, de a termékleírás lehetőségeinek kereteit törvényben – a Tokaj név kiemelt fontossága miatt – szükséges megőrizni.

Szükséges volt pontosítani a Tokaj névhasználat engedélyezésére vonatkozó szabályt. A javaslat szerint a névhasználatot a hegyközségi tanács csak abban az esetben engedélyezheti, ha a tokaji bort kizárólag palackozás céljából szállítják ki a borvidékről. Más esetben a névhasználat nem engedélyezhető. Ezzel a borvidék eredetvédelmi szempontból zárttá tehető más borvidékekhez képest, ahol a borkészítés más területen is történhet.

23. §

Technikai jellegű módosítások: a tokaji borkülönlegességek, valamint a tokaji aszú precízebb, egyértelműbb meghatározása.

24. §

A paragrafusban technikai jellegű módosítások történnek. A szakmai szervezetek részéről igényként merült fel, hogy a borágazatban szakmaközi szervezet működhessen. Ezért a törvényjavaslat lehetőséget kíván nyújtani, hogy az agrárpolitikáért felelős miniszter – borászati hatóságként – a szakmaközi szervezetet elismerhesse.

25. §

Technikai jellegű módosítás: a Ket.-tel való összhang biztosítása érdekében.

26. §

Technikai jellegű módosítások: a Ket.-tel való összhang biztosítása, az ültetvények ellenőrzésének egyértelműbb szabályozása a módosítás indoka.

27. §

Technikai jellegű módosítások: a Ket.-tel való összhang biztosítása, az ültetvények ellenőrzésének egyértelműbb szabályozása a módosítás indoka.

28. §

Technikai jellegű módosítások: a Ket.-tel való összhang biztosítása, az ültetvények ellenőrzésének egyértelműbb szabályozása a módosítás indoka.

29. §

Technikai jellegű módosítások: a Ket.-tel való összhang biztosítása, az ültetvények ellenőrzésének egyértelműbb szabályozása a módosítás indoka.

30. §

A paragrafusban technikai jellegű módosítások történnek, kiegészülve az új borpiaci szabályozásból eredő, végrehajtást szolgáló szabályokkal.

31. §

Jogtechnikai jellegű módosítás a miniszteri rendeletre történő hivatkozás egységes használata, valamint a Ket.-tel való összhang biztosítása érdekében.

32. §

Technikai jellegű módosítás: a Ket.-tel való összhang biztosítása érdekében.

33. §

A paragrafusban technikai jellegű módosítások történnek, kiegészülve az új borpiaci szabályozásból eredő, végrehajtást szolgáló szabályokkal. Továbbá szükséges szigorítani a borászati hatóság által alkalmazható szankciókon. Szükséges bevezetni továbbá arra vonatkozó szabályozást is, hogy kiszabott bírság alól nehezebben lehessen kibújni, a szankcióval sújtott üzemet más cégnév alatt tovább üzemeltetni.

34. §

Technikai jellegű módosítás, a minőségvédelmi bírság kiszabásának egyértelműbb, precízebb megfogalmazása.

35. §

A törvényben meghatározott jelentési, illetve adatszolgáltatási kötelezettségek teljesülése érdekében szükséges a nem teljesítés esetére szankció bevezetése.

36. §

A fejezet címének pontosítása történik meg.

37. §

Technikai jellegű módosítások: a borszőlő fogalom következetes használata, valamint az adatszolgáltatásra vonatkozó szabályok pontosabb meghatározása indokolja.

38. §

A paragrafusban technikai jellegű módosítások történnek, kiegészülve az új borpiaci szabályozásból eredő, végrehajtást szolgáló szabályok megállapításához szükséges felhatalmazásokkal.

41. §

Technikai jellegű módosítás: a borszőlő fogalom következetes használata érdekében.

42. §

Technikai jellegű módosítás, amely egyértelművé teszi, hogy a hegyközség – a jogszabályok keretein belül, a hegyközségi tanács által a borvidék területére meghatározott borszőlőfajták közül – a működési területére kiterjedően meghatározhatja a telepíthető szőlőfajtákat. A szabályozást a Bortv. módosítása indokolja megteremtve az összhangot a két törvény között.

45. §

A termőhelyi kataszteri területek átfogó vizsgálata kimutatta (a szőlő-bor ágazat komplex ökológiai, termelési és piaci potenciáljának meghatározása ágazati stratégiai döntések megalapozásához – 2006-2008, NKFP-B3-2006-0014, Budapesti Corvinus Egyetem Szőlészeti és Borászati Kutató Intézete, Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Kar Matematika és Informatika

Tanszék, Földmérési és Távérzékelési Intézet), hogy a meglévő szőlőterületek nyilvántartásaival összevetve – az ökotópok mintegy 21 %-a nem fedti teljes mértékben az ültetvények területeit. Ennek egy része technikai jellegű probléma, amely a nyilvántartások pontosításával kiküszöbölhető, de a nyilvánvalóan termőhelyi kataszteren kívül fekvő szőlőültetvények helyzetét rendezni kell. A rendezésben elsődleges felelőssége a szőlőültetvények használóinak, illetve az illetékes hegyközségeknek van. A területek termőhelyi kataszteri értékelésének elvégzéséig, termőhelyi kataszterbe sorolásáig szükséges biztosítani az ezeken az ültetvényeken termett szőlő legális forgalomba kerülésének lehetőségét. Ezért az átmeneti rendelkezésekben egy legfeljebb 5 éves időszakra vonatkozóan a hegybíró által vezetett ültetvénykataszterben szereplő szőlőültetvényeket – amelyek jelenleg nem szerepelnek termőhelyi kataszterben – a legalacsonyabb termőhelyi besorolású területen fekvő ültetvénynek kell tekinteni. Az átmeneti időszakban az ültetvények használói a területük termőhelyi kataszteri rendezését elvégezhetik.